

TRADING CONCEPT ตอน 5 ข้อควรระวังเมื่อทำ Back Test

ในการเทรดหุ้นทุกวันนี้ นักลงทุนหลายคนในตลาดเริ่มคุ้นเคยกับคำว่า “การซื้อขายด้วยระบบ” โดยเฉพาะโบรกเกอร์ หลายๆ แห่งพากันเปิดตัวระบบการซื้อขาย และแน่นอนว่าระบบต่างๆ นั้น จะมีการนำผลการทดสอบย้อนหลังหรือที่เรียกกันว่าผล Back Test มาเป็นตัวสนับสนุน เพื่อให้นักลงทุนใช้ประกอบการตัดสินใจว่าจะเลือกใช้ระบบใดดี

เรื่องแนวคิดพื้นฐานของการซื้อขายด้วยระบบ และวิธีการวัดผล จารย์ดีคงไม่กล่าวซ้ำเพราะเคยเขียนไว้ใน **Trading Wizard ฉบับที่ 5-7** แล้ว สามารถไปอ่านย้อนหลังได้เลย ส่วนฉบับนี้ จะมาพูดถึง **5 ข้อ ควรระวัง เมื่อจะทำหรืออ่านค่าผล Back Test** ครับ

1. ทำจริงไม่ได้

บางคนทดสอบแนวคิดการเทรด โดยการเปิดกราฟย้อนหลัง ยกตัวอย่าง สมมติจะเทรดเมื่อราคาเบรกผ่านยอดเดิม หลังจากย่อตัว ดังรูปขวา มองดูสวยงาม น่าจะทำกำไรได้ดี แต่มันมีความจริงที่ซ่อนอยู่ในนั้น ลองดูภาพด้านล่างประกอบครับ

จากกราฟเล็ก จะเห็นว่าราคาเบรกผ่านยอดเดิมเป็นจุดซื้อ (นี่คือสัญญาณจากกราฟที่เราเจอในชีวิตจริงระหว่างวัน) แต่หากดูกราฟตอนสิ้นวันจะเป็นแบบภาพใหญ่ (ลูกศรสีแดง)

นี่คือสัญญาณหลอกระหว่างวัน ซึ่งอาจไม่ได้ถูกนับตอนที่เราทำ Back Test แต่เมื่อปฏิบัติจริงจะเกิดการซื้อขายจากสัญญาณ

เหล่านี้ด้วย ระบบที่เคยคิดว่าเจ๋ง ทำจริงเลยอาจกลายเป็นเจ๊งไป (พวกระบบที่ซื้อขายด้วยการตัดกันของ indicator ก็เจอปัญหาเช่นกัน แต่มองหนักกว่า เพราะระหว่างวันที่ราคาแกว่งแรงๆ อาจทำให้เกิดสัญญาณซื้อขายขึ้น แต่พอสิ้นวันราคาแกว่งกลับ indicator เหล่านั้นก็เลยไม่เหลือร่องรอยสัญญาณใดๆ เลย)

เห็นไหมครับ กราฟอดีตที่ดูเผินน่าจะทำกำไร พอเอาเข้าจริง สิ่งที่ซ่อนอยู่ในกราฟ อาจทำให้กำไรไม่เหลือก็เป็นได้

บางคนจึงแก้ปัญหาด้วยการลงมือ action ที่ราคาปิด เพราะจะได้เหมือนกับที่เห็นจากกราฟราคาในอดีต (ระบบ back test ของโปรแกรม e-Finance ก็คิด action ที่ราคาปิด)

ฟังดูดีไหมครับ แต่ข้อเสียที่ตามมาก็มีอีกเยอะ หลักๆ ก็เช่น ลองดูภาพแรกครับ การซื้อเมื่อราคาเบรกยอด แต่กว่าจะซื้อก็ได้ราคาที่ปลายแท่งเขียวยาว ซึ่งสูงจากจุดยอดเดิมไปไกลแล้ว

นอกจากนี้ เวลาที่สัญญาณคาบลูกคาบดอกไม่รู้จักผ่านไม่ผ่าน หากส่งคำสั่ง ATC ไว้ พอราคาปิดออกมาเกิดไม่ข้าม เราก็ได้ของเก้อ หรือ หากราคาปิดข้ามได้ แต่เราไม่ส่งคำสั่ง ก็ไม่ได้ซื้อเสียอีก นี่แค่ราคานะครับพวก indicator ที่มีสูตรคำนวณซับซ้อนยิ่งงงเข้าไปอีก

สุดท้ายจะทำจริงก็อาจต้องรอราคาเปิดของวันถัดไป (หรือแท่งถัดไป) ซึ่งแน่นอนว่ายิ่งได้ราคาที่ไกลเกินจริงเข้าไปอีก

2. ความคลาดเคลื่อน

ส่วนนี้ไม่ถึงขั้นทำให้ทำจริงไม่ได้ แต่สิ่งที่ได้อาจคลาดเคลื่อนไป เช่น Slippage หรือส่วนต่างราคาที่เราคิดจะซื้อขายกับราคาที่ซื้อขายได้จริง อันนี้อาจเป็นผลมาจากการเคลื่อนไหวของราคา หรือบางทีก็เป็นเรื่องของ Bid-Offer

ยกตัวอย่างนะครับ ระบบที่ทำ Back Test ตั้งใจไว้ว่าจะขายคัทลอสเมื่อราคาลดลง 5% ณ เวลาที่ราคาตกลงมา 5% จริงๆ พอจะทำการส่งคำสั่งขาย อาจไม่มีคำสั่งซื้อเพียงพอที่จะรองรับการขายของเราทั้งหมด ทำให้ราคาที่ขายได้จริงจะถูกลงต่ำกว่าระดับที่ต้องการ

นอกจากนี้ แม้แต่การส่งคำสั่ง ATO/ATC ก็อาจเจอปัญหานี้ได้ หากลงทุนในหุ้นที่มีปริมาณการซื้อขายน้อย จนคำสั่งของเรา ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับราคา

3. การเปลี่ยนแปลง

โลกนี้มีแต่การเปลี่ยนแปลง การลงทุนก็เช่นกัน การทำ Back Test จะบอกผลของการทดสอบภายใต้สภาพแวดล้อมอย่างหนึ่ง ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไปสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ผลที่ได้ย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เช่น หากเราทำ Back Test ในช่วงขาขึ้น พอตตอนใช้จริง ตลาดหรือสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจผันผวน หรือ

ตกต่ำ ก็ยากที่จะได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง

ดังนั้นจึงควรเลือกช่วง Back Test ให้กว้างครอบคลุมสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้มากที่สุด แต่สุดท้ายก็ต้องทำใจ เพราะแม้จะเลือกครอบคลุมทั้งขาขึ้น ขาลงจริง แต่ในอนาคตหากเจอสภาพแวดล้อมขาลง เศรษฐกิจตกต่ำอีก รัฐอาจใช้มาตรการหรือวิธีการแก้ไขที่ต่างออกไปจากเดิมได้อยู่ดี

นอกจากนั้นกฎเกณฑ์ของตลาดที่เปลี่ยนก็ส่งผล เช่น ระดับราคา Ceiling/Floor เปลี่ยนจาก 10% เป็น 30%

นอกจากตลาดเปลี่ยนแล้ว นักลงทุนก็เปลี่ยนแปลงครับ ทุกวันนี้ นักลงทุนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น บางเทคนิคที่เคยใช้ได้ดีในอดีต (ตอนที่คนอื่นยังไม่รู้) มาปัจจุบัน พอใครๆ ก็รู้ ใครๆ ก็ใช้ จึงลดประสิทธิภาพลง เช่น จารยต์ลองทดสอบพอร์ตที่ใช้หลักการลงทุนแบบ Donchian อย่างง่าย โดยใช้ค่า 20 วัน ถือหุ้นครั้งละไม่เกิน 5 ตัว แบ่งการทดสอบเป็น 3 ช่วงเวลาดังภาพ

ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีทั้ง 3 ช่วงลดลงเรื่อยๆ คือ 30%, 15% และ 9% ตามลำดับ

คำคมเขียนหั้น

เทอร์รี่ กู๊ดไคนด์ (Terry Goodkind)

4. อคติของข้อมูล

สมมติจารย์ดีคิดยอดความดันสูตรใหม่ เลยสุ่มคนที่ เป็นโรคความดันสูงมา 500 คน ให้นยาไปทาน 5 ปี แล้วเชิญกลับมาวัดผลใหม่ ปรากฏว่าทุกคนที่กลับมา วัดแล้วความดันลดต่ำลงจนเป็นปกติ ท่านคิดว่ายาที่ว่าดีไหมครับ...

ดูเผินๆ เหมือนดี แต่จริง ๆ คือคนที่ไม่มาความดันสูง ตายไปหมดแล้ว... >_<! นี่แหละครีบอกติของข้อมูล

การวัดจากข้อมูลส่วนที่เหลือรอดหรือ Survivor-biased data เป็นการตัดข้อมูลร้ายๆ แ่ๆ ออกไป ทำให้ผลที่วัดได้ดีเกินจริง ธรรมชาติการทำ Back Test ก็เช่นกัน บริษัทที่แยจจนล้มละลายหรือถูกถอดออกจากตลาด จะถูกกรองทิ้งออกไปตั้งแต่ต้นนั่นเอง

5. วินัย

ข้อนี้สำคัญที่สุด Back Test มาดีแค่ไหน ถ้าใจคนไม่แข็งแรงแรง เช่น ช่วง Back Test ปีที่หน้าเปื้อ ราคาไม่ไปไหน ไม่เกิดสัญญาณ เราก็แค่เลื่อนกราฟผ่านไปเร็วๆ แต่ของจริง ในช่วงที่หน้าเปื้อนั้น ยากหนักที่ นักลงทุนจะห้ามใจ ไม่ให้หาวิธีใหม่ๆ แปลกๆ มาซื้อขายให้หายเหงา ซึ่งสุดท้ายเงินมักจะหายไปพร้อมความเหงา

ที่กล่าวมาทั้งหมด อย่าเข้าใจผิดว่า Back Test ไม่ได้ หรือไม่ต้องทำนะครับ ยิ่งไง Back Test ก็ยังต้องทำ เพราะ “ระบบใด Back Test แล้วไม่รอด ก็แทบจะบอกได้แล้วว่าใช้จริงคงไม่รอดเหมือนกัน” แต่สิ่งที่อยากย้ำคือ แม้ Back Test จะรอด ก็ห้ามชะล่าใจ เพราะยังมีปัจจัยอื่นอีกที่ทำให้ผลลัพธ์ที่จะได้จริงนั้นคลาดเคลื่อนไป...จารย์ดี!

“หากถนนเส้นนั้น
...ช่างราบรื่นและง่ายดายตาย
คุณอาจกำลังไปผิดทาง”

“If the road is easy, you’re likely going the wrong way.”

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยข้อมูลเท่าที่ปรากฏและเชื่อว่าน่าเชื่อถือได้แต่ไม่ถือเป็นภาระยืนยันความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ โดยบริษัทหลักทรัพย์ ยูเอสบี เคย์ เอเชียน (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ผู้จัดทำขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงความเห็นหรือประมาณการต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน โดยไม่ได้เป็นการชี้แนะหรือชักชวนให้นักลงทุนทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือตราสารทางการเงินใดๆ ที่ปรากฏในรายงาน